

V Bruselu dne 19.7.2016
COM(2016) 476 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**Zpráva o pokroku, jehož bylo dosaženo při provádění strategie a akčního plánu EU pro
řízení rizik v oblasti cel**

{SWD(2016) 242 final}

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	CELKOVÉ POSOUZENÍ	3
2.1	Účel a metodika	3
2.2	Cíl 1 – zlepšit kvalitu údajů a zpracování údajů.....	4
2.3	Cíl 2 – zajistit dostupnost údajů týkajících se dodavatelského řetězce, sdílení informací týkajících se rizik a výsledků kontrol.....	4
2.4	Cíl 3 – v případě potřeby provádět kontroly a opatření ke zmírnění rizika („posoudit předem a zkontrolovat, pokud je třeba“)	5
2.5	Cíl 4 – posilovat kapacity s cílem zajistit účinné provádění společného rámce pro řízení rizik a zvýšit schopnost reagovat na nově zjištěná rizika	6
2.6	Cíl 5 – podporovat meziodvětvovou spolupráci a sdílení informací mezi celními a jinými orgány na úrovni členských států i na úrovni EU.....	7
2.7	Cíl 6 – posílit spolupráci s obchodem	9
2.8	Cíl 7 – využít potenciál mezinárodní celní spolupráce	9
3.	PŘEDBĚŽNÉ ZÁVĚRY	10

1 Úvod

Závěry Rady ze dne 4. prosince 2014, jimiž byla schválena strategie a akční plán EU pro řízení rizik v oblasti cel¹ (dále jen „strategie“ a „akční plán“) vyzývají Komisi, aby do 18 měsíců podala Radě zprávu o provádění strategie a akčního plánu a o dosažených výsledcích.

Tato zpráva o pokroku (dále jen „zpráva“) představuje reakci Komise na tuto žádost.

Celkovým cílem strategie je dosáhnout vysoce kvalitního, mnohohrstevného přístupu k řízení rizik, který by byl účinný a efektivní. Strategie stanoví sedm klíčových cílů, a to:

- i. zlepšit kvalitu údajů a zpracování údajů;
- ii. zajistit dostupnost údajů týkajících se dodavatelského řetězce a sdílení informací týkajících se rizik mezi celními orgány;
- iii. v případě potřeby provádět kontroly a opatření ke zmírnění rizika;
- iv. posilovat kapacity;
- v. podporovat meziodvětvovou spolupráci a sdílení informací mezi celními a jinými orgány na úrovni členských států i na úrovni EU,
- vi. posílit spolupráci s obchodem; a
- vii. využít potenciál mezinárodní celní spolupráce.

Akční plán stanoví řadu opatření (celkem 22 opatření a 54 podopatření), jež je třeba pro každý cíl přijmout. Byl vypracován plán provádění opatření, který určil 64 výstupů. Většinu opatření Komise buď provádí, nebo za jejich provádění odpovídá.

Komisi při provádění strategie pomáhá koordinační skupina pro provádění strategie řízení rizik, kterou tvoří zástupci všech členských států. Tato skupina se podílela na vypracování této zprávy.

2 CELKOVÉ POSOUZENÍ

2.1 Účel a metodika

Tato zpráva podává celkové kvalitativní posouzení toho, jak je strategie prováděna². Zdůrazňuje pokrok, jehož bylo v rámci každého ze sedmi klíčových cílů dosaženo, a vyvozuje některé předběžné závěry. Vzhledem k tomu, že od zahájení opatření uplynula krátká doba, neklade si tato zpráva za cíl posoudit jejich dopad.

Informace předložené v této zprávě byly získány prostřednictvím šetření provedeného v rámci Komise a v členských státech. Týkalo se provádění jednotlivých opatření (jak těch, která již byla zahájena, tak těch, která na zahájení doposud čekají) a Komisi umožnilo určit zaznamenané úspěchy i výzvy a shromáždit připomínky a podněty k procesu provádění jako celku³.

¹ COM(2014) 527 final.

² Kvantitativní ukazatele výsledků nebyly k měření pokroku, jehož bylo dosaženo při provádění strategie, k dispozici.

³ Šetření se týkalo všech členských států a deseti útvarů Komise (GŘ pro daně a celní unii, GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova, GŘ pro rozpočet, GŘ pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, GŘ pro migraci a vnitřní věci, GŘ pro

Ze šetření vyplývá, že v době vypracování této zprávy, tj. 18 měsíců od začátku procesu provádění, byla velká většina opatření a podopatření stanovených v akčním plánu zahájena a probíhá⁴.

Pracovní dokument útvarů Komise, který tvoří přílohu této zprávy, poskytuje další informace o pokroku, jehož bylo v rámci jednotlivých opatření a podopatření dosaženo.

2.2 Cíl 1 – zlepšit kvalitu údajů a zpracování údajů

Strategie a akční plán vyzývají k vytvoření právního rámce, který zajistí, že budou k dispozici vysoce kvalitní údaje obsahující předem poskytované informace o nákladu týkající se pohybů v rámci dodavatelského řetězce a že je celní a jiné příslušné orgány budou pro účely řízení rizik správně používat. Ústředním prvkem zajišťování kvality údajů je zavedení vícenásobného oznamování, tj. oznamování informací o téže konkrétní zásilce různými hospodářskými subjekty, a zrušení stávajících výjimek pro poštovní zásilky a zásilky nízké hodnoty. Právní rámec tvoří celní kodex Unie⁵ a podrobná pravidla obsažená v aktech v přenesené pravomoci⁶ a v prováděcích aktech⁷. Tyto nové právní předpisy se použijí od 1. května 2016 a vývoj a modernizace příslušných systémů IT nezbytných pro jejich provádění proběhne v souladu s harmonogramem stanoveným v pracovním programu pro celní kodex Unie⁸.

Bylo tak dosaženo cíle úplného právního rámce, který stanoví požadavky na vícenásobné zpracování a zlepšování kvality údajů, a zbývá dosáhnout pouze jeho provádění.

2.3 Cíl 2 – zajistit dostupnost údajů týkajících se dodavatelského řetězce, sdílení informací týkajících se rizik a výsledků kontrol

Zlepšení kvality údajů a zpracování údajů a zajištění dostupnosti a sdílení údajů týkajících se dodavatelského řetězce a sdílení informací týkajících se rizik mezi celními orgány závisí na vývoji a dostupnosti potřebných systémů IT, tj. zejména na novém systému kontroly dovozu.

Systémy IT pro jiné celní postupy mají také být vyvinuty nebo modernizovány v rámci celního kodexu Unie.

spravedlnost a spotřebitele, GŘ pro námořní záležitosti a rybolov, GŘ pro mobilitu a dopravu, GŘ pro zdraví a bezpečnost potravin a Evropský úřad pro boj proti podvodům).

⁴ Z 54 podopatření určených ve strategii a akčním plánu bylo 41 dokončeno nebo probíhá (tj. 76 %). Kromě toho ze 64 výstupů určených v plánu bylo 11 dokončeno (tj. 17 %) a 34 je dokončováno (tj. 53 %).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁶ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 1); nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/341 ze dne 17. prosince 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o přechodná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, pokud příslušné elektronické systémy dosud nejsou v provozu, a kterým se mění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 (Úř. věst. L 69, 15.3. 2016, s.1).

⁷ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 558).

⁸ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2016/578 ze dne 11. dubna 2016, kterým se zavádí pracovní program pro vývoj elektronických systémů stanovených v celním kodexu Unie a jejich uvedení do provozu (Úř. věst. L 99, 15.4.2016, s. 6).

Jedním z prioritních opatření, jež strategie určila, je vývoj a provádění vhodných řešení IT pro zlepšování kvality údajů, zpracování údajů a dostupnosti údajů k odhalování rizik v oblasti bezpečnosti a zabezpečení v místě vstupu zboží. Vývoj nového systému kontroly dovozu je hlavním výstupem v rámci této priority. Komise za podpory členských států zpracovala dokument obchodního případu a koncepční dokument na základě externí analýzy nákladů a přínosů a studií proveditelnosti⁹.

Nový systém kontroly dovozu přinese významná zlepšení, pokud jde o řízení rizik EU v oblasti cel. Společný registr (archiv) údajů obsahujících předem poskytované informace o nákladu je jádrem a základním předpokladem požadovaných zlepšení kvality a dostupnosti údajů. Po zavedení vícenásobného oznamování a očekávaném zvýšení objemu předem poskytovaných informací o nákladu – z přibližně 40 milionů prohlášení ročně v současném systému na přibližně 400 milionů v rámci nového systému kontroly dovozu – by pro oblast cel a obchodu byl decentralizovaný přístup velkou zátěží. V analýze nákladů a přínosů provedené v roce 2013 a další analýze případných možností již bylo určeno, že pouze centralizovaným přístupem lze řešit potřebu vysoké úrovně dostupnosti systému a že se takto zajistí harmonizovaný přístup k řízení rizik v oblasti cel u předem poskytovaných informací o nákladu. Společný registr (archiv) údajů umožní ukládat a zpracovávat větší objem předem poskytovaných informací o nákladu a členské státy díky němu budou s to v kterémkoliv z daných dodavatelských řetězců provádět účinné a efektivní řízení rizik přímo a souběžně, a to za použití informací v registru (archivu). Umožní také sdílení informací týkajících se rizik a výsledků kontrol mezi členskými státy.

Zahájení formální fáze vypracování, pokud jde o systém vnitřní kontroly verze 2.0, se opozdilo, ale na řešení otevřených otázek týkajících se rozpočtu, správy, strategie a plánování realizace, provozního režimu, specializovaného prováděcího aktu pro systém IT a kapacity projektu se pracuje. Při jeho dalším vývoji a provádění je třeba uplatňovat pragmatický postupný přístup (za použití „stavebních kamenů“).

2.4 Cíl 3 – v případě potřeby provádět kontroly a opatření ke zmírnění rizika („posoudit předem a zkontrolovat, pokud je třeba“)

Pokrok, jehož bylo v této oblasti dosaženo, do značné míry vyplývá z pokroku dosaženého v činnostech, které již v době přijetí této strategie probíhaly, zejména těch, které se týkají zákazů a omezení. Byla vytvořena řada informativních přehledů (ve spolupráci s členskými státy) vybraných právních předpisů, které stanoví zákazy a omezení dovozu a vývozu zboží, jež se musí na vnější hranici EU kontrolovat. Tyto přehledy popisují právní rámec, roli celních orgánů a kontroly dokumentů a fyzické kontroly. Na jejich základě se stanoví, kdy celní kontroly probíhají a zda je pro celní a jiné orgány zapotřebí dalších doporučení.

Útvary Komise na podporu přípravy a revize právních aktů EU vypracovaly vodítko k tomu, jak by se měla činnost celních orgánů koncipovat, a to i pokud jde o to, jak by se mělo zohledňovat řízení rizik v oblasti cel.

⁹ Dokument obchodního případu a koncepční dokument byly předloženy skupině pro celní politiku dne 3. prosince 2015.

2.5 Cíl 4 – posilovat kapacity s cílem zajistit účinné provádění společného rámce pro řízení rizik a zvýšit schopnost reagovat na nově zjištěná rizika

Ačkoliv se provádí řada opatření, jejichž cílem je zvýšit kapacitu členských států a EU, pokud jde o provádění stávajícího rámce pro řízení rizik v oblasti cel, je pokrok v tomto směru pomalý. Členské státy sice aktivně zjišťují případy nekonzistentnosti při provádění společného rámce pro řízení rizik na vnitrostátní úrovni a snaží se tyto slabiny řešit, existují však problémy s kapacitou členských států, pokud jde o realizaci řešení, a schopností EU zajistit členským státům vhodnou podporu kapacity v oblasti analýzy rizik prostřednictvím nového systému kontroly dovozu.

V roce 2015 odborníci Komise a členských států provedli posouzení a zjistili, že je ke sdílení informací o rizicích zapotřebí lepšího systému IT, tedy nové generace systému pro řízení rizik v oblasti cel.

Bylo provedeno hodnocení společných kritérií týkajících se rizik, a to jak na úrovni členských států, tak na úrovni EU. Členské státy zahájily pilotní projekty s cílem posoudit a otestovat provádění společných kritérií týkajících se rizik. Zároveň proběhlo testování nástrojů k vytěžování údajů a návrhů analýzy údajů, a to za použití údajů, jež jsou na úrovni EU k dispozici. Cílem těchto testů bylo zjistit další možné kapacity v oblasti řízení rizik a zlepšit jeho zacílení, především u kontejnerové dopravy.

V rámci probíhajícího procesu vývoje společných kritérií pro celou škálu rizik začaly Komise a členské státy pracovat na definování různých finančních rizik a na revizi stávajících kritérií týkajících se rizik v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, a to především v oblasti bezpečnosti nákladní letecké dopravy.

Komise a členské státy také podnikly kroky k zajištění harmonizovaného provádění kritérií týkajících se rizik.

V rámci sledování a hodnocení provádění se jim podařilo dosáhnout synergií s procesem zvyšování výkonnosti celní unie.

2.6 Cíl 5 – podporovat meziodvětvovou spolupráci a sdílení informací mezi celními a jinými orgány na úrovni členských států i na úrovni EU

Spolupráce mezi útvary se celkově zlepšila, především v mimocelní oblasti.

Byla např. vyvinuta metodika pro sdílení informací o rizicích mezi celními úřady a orgány dozoru nad trhem v oblasti bezpečnosti výrobků. Nástin této metodiky byl členským státům poskytnut v prosinci 2015¹⁰.

Je možné dosáhnout zlepšení ve spolupráci mezi celními a jinými pohraničními orgány, pokud jde o oblast sdílení informací týkající se kontroly zboží převáženého cestujícími a členy posádky. Toto téma bylo zdůrazněno ve sdělení *Silnější a inteligentnější informační systémy pro ochranu hranic a bezpečnost*¹¹.

Probíhá hodnocení spolupráce mezi celními orgány a pohraniční stráží, a to i pokud jde o provádění pokynů z dubna 2013¹². Z prvních výsledků je patrná celkově dobrá úroveň spolupráce a byl sestaven i soubor příkladů dobré praxe.

Dne 7. a 8. května 2015 se v Rize uskutečnil seminář na vysoké úrovni věnovaný problematice kontroly cestujících, a to s cílem zlepšit integrovanou správu hranic, na níž se společně podílejí celní a jiné orgány. Na tomto semináři byl definován program další činnosti a spolupráce mezi celními a jinými pohraničními orgány, včetně poskytování údajů o cestujících pro celní účely předem. Ke zlepšení spolupráce s Frontexem¹³ byl zahájen formální dialog o funkcích, které spadají do kompetence této agentury, a funkcích, které mají na starosti celní orgány, a to mimo jiné i o řízení rizik v oblasti cel.

Sekce řízení rizik Výboru pro celní kodex provedla posouzení důsledků, jež bude mít pro celní správu sdílení informací stanovené směrnicí o jmenné evidenci cestujících (PNR) a směrnicí o předem poskytovaných informacích o cestujících (API). K účinnému a efektivnímu celnímu dohledu nad zbožím převáženým cestujícími je důležité zajistit, aby byly celní orgány zapojeny do vnitrostátních útvarů pro informace o cestujících nebo aby měly k těmto informacím přístup, a to podle směrnice (EU) 2016/681¹⁴. Tyto údaje se považují za velmi cenné z hlediska zjišťování rizik spojených se zavazadly (nebo hotovostí), která (kterou) cestující převázejí, a umožňují celním orgánům provádět cílenou kontrolu při příletu/příjezdu založenou na analýze rizik, a přispívat tak k boji proti závažné a organizované trestné činnosti, terorismu a jeho financování, a to aniž by docházelo k narušování ochrany osobních údajů a soukromí.

Výzvou zůstává zajištění spolupráce s jinými donucovacími orgány (a to v některých případech včetně spolupráce mezi útvary odpovědnými za celní kontrolu / řízení rizik a útvary odpovědnými za vyšetřování uvnitř celní správy). V období, jehož se týká tato zpráva, byl kladen důraz především na lepší komunikaci, na vysvětlování úlohy řízení

¹⁰ Spolupráce mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem na řízení rizik v oblasti bezpečnosti výrobků a kontrol souladu dováženého zboží.

¹¹ COM(2016) 205 ze dne 6. dubna 2016.

¹² Pokyny pro spolupráci pohraničních stráží – celních správ na vnějších hranicích, duben 2013.

¹³ Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie.

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 132).

rizik a na stávající a možné budoucí celní kapacity. Podařilo se tak zlepšit vzájemné porozumění odpovědnostem, které nesou celní orgány a jiné donucovací orgány, ale i tak je třeba v tomto úsilí dále pokračovat.

Rozsah výměny informací za účelem vzájemné pomoci celních orgánů členských států a spolupráce mezi těmito orgány a Komisí byl rozšířen změnou nařízení o vzájemné pomoci.¹⁵ Pozměněné nařízení nabízí širší právní rámec pro řadu opatření zaměřených na lepší dodržování právních předpisů v oblasti cel a zemědělství ze strany hospodářských subjektů. Přístup k údajům shromažďovaným podle pozměněného nařízení pro účely řízení rizik by pomohl zlepšit řízení rizik v oblasti cel na úrovni členských států i Evropské unie.

Jedním ze způsobů, jak celní orgány přispívají k provádění Evropského programu pro bezpečnost¹⁶, je vytváření zvláštních pravidel (společných kritérií týkajících se rizik) pro bezpečnost nákladní letecké dopravy. Byl dohodnut předběžný soubor společných kritérií týkajících se rizik. Jelikož se kritéria pro nákladní leteckou dopravu nedotýkají jen celních orgánů, ale i jiných orgánů, do vytváření těchto kritérií se zapojily i příslušné útvary Komise, Středisko EU pro analýzu zpravodajských informací a odborníci na celní otázky, civilní letectví a boj proti terorismu z jednotlivých států. Společná kritéria rizik pro nákladní leteckou dopravu tedy vycházejí z multidisciplinárních, meziodvětvových informací poskytnutých všemi relevantními stranami a jako další vrstva doplní stávající bezpečnostní opatření v oblasti civilního letectví pro nákladní a poštovní dopravu. Jelikož se nová pravidla týkající se rizik použijí pouze na základě nového systému kontroly dovozu, budou prováděna až po roce 2020.

Strategie rovněž podporuje provádění strategie Evropské unie pro námořní bezpečnost a jejího akčního plánu přijatého Radou dne 16. prosince 2014. Jedná se především o provádění společného prostředí pro sdílení informací (CISE), které bylo vyvinuto jako metaprojekt pro posílenou spolupráci a výměnu informací mezi civilními a vojenskými orgány s cílem dále posilovat společný přehled o situaci na moři a výměnu údajů. Za účelem zvyšování bezpečnosti dodavatelského řetězce a podpory dohledu nad pohybem zboží v námořní oblasti na základě analýzy rizik podporuje CISE výměnu informací mezi různými orgány zapojenými do boje proti terorismu a organizované trestné činnosti (např. pašování zboží, obchodování se zbraněmi a narkotiky a přeshraniční pohyb výnosů z nezákonného obchodu). Relevantní agentury EU¹⁷ se vyzývají k posilování vzájemné spolupráce. Prostředí CISE projde v letech 2017–2018 rozsáhlým testováním v rámci předprovozního validačního projektu EUCISE2020, po němž bude následovat postupné spouštění do roku 2020.

Veškeré výše uvedené způsoby sdílení informací budou respektovat základní práva, zejména právo na soukromí a ochranu osobních údajů.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1525 ze dne 9. září 2015, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 515/97 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů (Úř. věst. L 243, 18.9.2015, s. 1) vstoupí v platnost dne 1. září 2016 spolu s prováděcími předpisy Komise: nařízením (EU) 2016/345 (Úř. věst. L 65, 11.3.2016, s. 38) a 2016/346 (Úř. věst. L 65, 11.3.2016, s. 40).

¹⁶ COM(2015) 185 final.

¹⁷ EMSA, EFCA, Frontex, EDA, Europol a ESA.

2.7 Cíl 6 – posílit spolupráci s obchodem

Spolupráci mezi celními orgány a obchodem se již podařilo zlepšit díky posílení konceptu oprávněných hospodářských subjektů (OHS). Tento koncept doznal určitých změn zavedením celního kodexu Unie a s ním souvisejících aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů a tyto změny si vyžádaly aktualizaci pokynů týkajících se oprávněných hospodářských subjektů¹⁸.

Styčná skupina pro OHS, která byla ustavena v roce 2007 a jejímž cílem je monitorovat provádění konceptu OHS, zahájila v roce 2013 svou druhou iniciativu sledování s cílem zajistit správné a jednotné používání pravidel pro OHS. Uvedená iniciativa potvrdila robustnost a spolehlivost konceptu OHS. Členské státy vyvinuly robustní postupy, které zaručují vysoce kvalitní, efektivní a konzistentní řízení tohoto konceptu.

V roce 2015 vznikly v rámci systému pro řízení rizik v oblasti cel dvě zvláštní cílové skupiny pro výměnu informací o rizicích spojených s procesy a postupy OHS: jedna skupina se zaměřuje na výměnu citlivých informací v rámci procesu OHS a druhá na výměnu informací o nesrovnalostech ve vztahu k OHS z partnerských zemí.

V dalších oblastech, např. pokud jde o znalost dodavatelských řetězců, je pokrok pomalejší.

Vytvořením právního rámce pro zajištění dostupnosti kvalitních údajů pro účely řízení rizik vyvstává otázka, zda a jak by mohly být údaje předkládané obchodníky a deklarované v celních prohlášeních k poštovním zásilkám (např. prohlášení CN23) zpřístupněny a opětovně použity pro účely podání vstupního souhrnného celního prohlášení pro zajištění bezpečnosti a pro celní prohlášení. Tato diskuse je na místě rovněž vzhledem ke stále rostoucímu objemu drobných zásilek zasílaných v rámci elektronického obchodu. Do analýzy možných řešení v rámci globálního poštovního modelu Světové poštovní unie se zapojují celní orgány členských států, provozovatelé poštovních služeb, oborová sdružení i zahraniční partneři (USA, Kanada a Čína). Ať již bude zvoleno jakékoli z možných řešení, je důležité, aby bylo provozně slučitelné s novým systémem kontroly dovozu.

2.8 Cíl 7 – využít potenciál mezinárodní celní spolupráce

Aktuálně probíhá několik iniciativ, jejichž cílem je zlepšit řízení rizik v dodavatelském řetězci prostřednictvím mezinárodní spolupráce.

Mezi úspěšné iniciativy patří revize rámce norem SAFE Světové celní organizace (WCO)¹⁹, vypracování mezinárodních norem (např. pro informace o leteckém nákladu před nakládkou²⁰) a rozvoj vzájemného uznávání konceptů oprávněných hospodářských subjektů²¹. Probíhá i řada projektů v oblasti výměny informací se zeměmi mimo EU

¹⁸ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/aeo_guidelines_cs.pdf.

¹⁹ Revize rámce norem SAFE Světové celní organizace (WCO) schválená Radou WCO v červnu 2015 zavádí některé změny tohoto rámce, včetně údajů o leteckém nákladu před nakládkou.

²⁰ Tj. v rámci společné pracovní skupiny Mezinárodní organizace pro civilní letectví (IACO) a WCO pro informace o leteckém nákladu.

²¹ Dohody o vzájemném uznávání OHS již byly podepsány s Norskem, Švýcarskem, Andorrou, USA, Japonskem a Čínou; nadále probíhají jednání s Kanadou. Byl spuštěn systém automatické výměny údajů pro potřeby vzájemného uznávání OHS s Čínou, Japonskem, Švýcarskem a USA.

(např. v rámci pilotního projektu inteligentních a bezpečných obchodních tras s Čínou²²). Nezbytným předpokladem pro úspěch těchto projektů však budou spolehlivé systémy IT.

3. PŘEDBĚŽNÉ ZÁVĚRY

Reforma řízení rizik v oblasti cel je náročná na zdroje. Dosažení výsledků vyžaduje čas. Bylo sice zahájeno velké množství opatření, ale pokrok je nevyrovnaný.

Nejvýraznější posun byl dosažen u opatření, která spadají výhradně do oblasti cel, zatímco u projektů vyžadujících zvýšenou spolupráci mezi celními a jinými orgány, především spolupráci s orgány donucovacími a bezpečnostními, je pokrok pomalejší.

V této fázi procesu provádění představuje největší výzvu oblast IT. Podařilo se sice nalézt přijatelná řešení, např. pro zajištění dostupnosti dat, výměnu informací a automatizaci analýzy rizik, ale jejich úspěšná realizace závisí jednak na modernizaci stávajících systémů IT, jednak na vývoji a nasazení systémů nových (bud' členskými státy s podporou Komise či bez ní, anebo Komisí).

Závažným problémem, který zpomaluje pokrok, je podfinancování vývoje nezbytných systémů IT, především v souvislosti s novým systémem kontroly dovozu. Ten je sice v nařízení o programu Clo 2020 zařazen mezi evropské informační systémy, avšak rozpočet tohoto programu nestačí na pokrytí nezbytných nákladů spojených s IT.

Na úrovni členských států jsou finanční zdroje podobně napjaté. V některých členských státech se vzhledem k počtu zpracovávaných celních prohlášení jen těžko obhájí zvýšení výdajů na vývoj nutných systémů IT.

Bez dodatečných zdrojů nebude možné některá opatření realizovat do konce roku 2020, jak se předpokládá ve strategii a akčním plánu. Průtahy by měly dopad i na realizaci celních závazků v rámci Evropského programu pro bezpečnost.

Je nutné dále analyzovat i dopady nových právních předpisů EU o ochraně osobních údajů, především dopady na donucovací orgány.

V této fázi procesu provádění Komise nenavrhuje žádné změny strategie a akčního plánu.

Provádění strategie a akčního plánu však mohou ovlivnit vnější události a vývoj²³, které nejsou součástí plánu provádění a které si mohou vyžádat změny konkrétních opatření a změnu priorit některých podopatření. Je tedy nezbytné plán provádění aktualizovat.

Budou zvažena doporučení Rady a Evropského parlamentu a dopad na základní práva.

²² Pilotní projekt inteligentních a bezpečných obchodních tras, který byl spuštěn v roce 2006, má za cíl ověřit zvláštní bezpečnostní doporučení vydaná v rámci norem SAFE WCO pro obchod mezi EU a Čínou. V roce 2014 zahájila skupina odborníků v oblasti IT v rámci pilotního projektu inteligentních a bezpečných obchodních tras práci na vývoji nového nástroje IT pro výměnu údajů, který umožní výměnu většího objemu informací, která tak bude i smysluplnější.

²³ Např. teroristické útoky v Paříži v roce 2015 a v Bruselu v roce 2016, zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 24/2015 *Boj s podvody v oblasti DPH v rámci Společenství: jsou nutná další opatření*.

Dostupnost zdrojů nutných pro úplné naplnění potřeb řízení rizik v oblasti cel definovaných ve strategii a akčním plánu, včetně podpory analýzy rizik na nadnárodní úrovni ve všech celních postupech, vyžaduje důkladné zvážení.